

DE MEMELER HOOGVLIIEGER

Door: Mick Bassett (Duitsland)

Met dank aan Thomas Hellmann voor de duivenfoto's.

Dit ras is genoemd naar de stad Memel (en naar de rivier die ontspringt in Wit Rusland en bij Memel uitmondt in de Oostzee). Deze duiven zijn generaties lang in deze regio gefokt. Tot de Twee Wereldoorlog heette dit gebied Oost Pruisen en was dus Duits; na de oorlog werd het – net als andere delen van Oost Pruisen en Polen – een Russische provincie met de naam Litouwen. Nu is het een zelfstandige republiek en lid van de Europese Unie. De stad Memel heet nu Klaipėda.

Een stukje historie

Volgens overlevering is de Memeler van Hollandse oorsprong. Zijn voorouders zijn, zoals vele andere Tuimelaar-rassen, door Hollandse zeevaarders omstreeks 1750-1790 naar meerdere havenplaatsen aan de Oost Zee en ook naar Memel in Oost Pruisen overgebracht.

Rechts: De Memel rivier in Litouwen.

Foto: Elly Vogelaar.

In Duitsland werd al in 1921 een Speciaalclub opgericht, de „Klub der Züchter des Memeler Hochfliegers“. We mogen aannemen dat het ras rond die tijd ook in Nederland bekend was, want de bekende schrijver/tekenaar Van Gink heeft in 1919 al een artikel over het ras gepubliceerd.

De laatste Memelers kwamen in januari 1945 naar Duitsland met de Oost-Pruisische vluchtelingen. (Sommige families hadden al meer dan 400 of 500 jaar in die regio gewoond.) Bekend is het verhaal van Richard Krosien sr, een duivenliefhebber die 23 Memelers meenam op zijn tocht naar Duitsland, op de vlucht voor het oprukkende Russische leger; een barre tocht door winterse sneeuw, bevroren rivieren en meren en temperaturen van min 25° C waarbij veel oude mensen en kinderen gestorven zijn. Slechts 7 duiven overleefden, wat gelet op de barre omstandigheden nog een wonder op zich was.

In de Bondsrepubliek Duitsland sloten steeds meer Memeler fokkers – veelal vluchtelingen uit Oost-Pruisen - zich aan bij de Speciaalclub. Maar inmiddels was er in de toenmalige Duitse Democratische Republiek ook een Club opgericht, die de naam „SZG Memeler Hochflieger“ voerde. Ook daar waren vluchtelingen uit de omgeving van Memel, die veel van de Memeler Hoogvlieger wisten, actief met het ras bezig. In 1991, na de hereniging van de Bondsrepubliek en de DDR, hebben de twee clubs zich herenigd en zijn verder gegaan onder de traditionele naam „Klub der Züchter des Memeler Hochfliegers“. Een van de eerste taken was het opstellen van een uniforme rasstandaard, waar beide clubs zich in konden vinden.

Rechts: Kopstudie.

Foto: Thomas Hellmann.

De huidige Memelers

Vroeger had dit ras een korte snavel, maar tegenwoordig worden ze gefokt met een snavel die lang genoeg is om hun eigen jongen te voeren. Behalve de krachtige snavel is ook de afgeplatte en iets naar beneden gerichte kopvorm een belangrijk raskenmerk.

Op het hok is de Memeler een rustige en “verstandige” duif met een zeer goed oriëntatievermogen. Het zijn goede broeders en ze brengen hun jongen voortreffelijk groot.

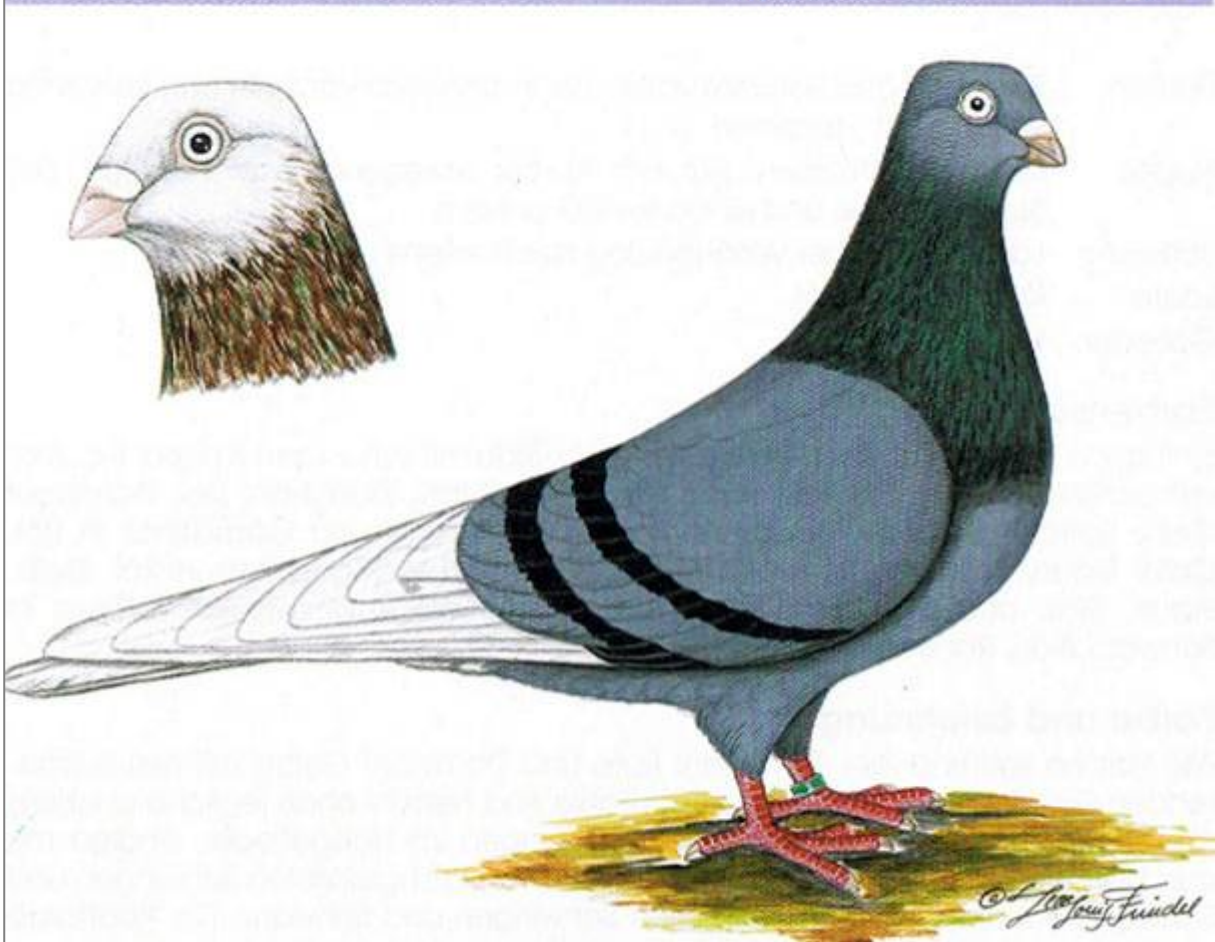

De Memeler is zeer rijk aan kleurslagen, waaronder ook een aantal bijzondere tekeningvariëteiten. Om een goed beeld hiervan te krijgen, zullen we deze allemaal beschrijven. Er zijn jammer genoeg nog maar weinig Hoogvliegerrassen, die net zoals de Memeler, show én vliegcapaciteiten hebben. Op de tentoonstelling en in de lucht is de Memeler een prachtige duif. Vooral de solovluchten zijn een lust voor het oog. Ze kunnen zeer hoog, vliegen en buiten het bereik van roofvogels gaan, waarna ze langzaam en statig omlaag zeilen.

Standaardbeschrijving van de Memeler

De Memeler is een zeer oud ras wat in Memel en omgeving (toen Oost Pruisen) in grote getale gefokt. Pas omstreeks 1920 werd het ras buiten dit gebied bekend. De eerste indruk van een Memeler moet zijn: een duif met een krachtig langgerekt lichaam en een lage horizontale stand. Daarbij een enigszins langwerpige afgeplatte kop en een krap middellange snavel.

Memeler Hochflieger

Boven: Standaardtekening van de Memeler Hoogvlieger, met dank aan de BDRG.

Type. Zoals reeds gezegd, krachtig en lang en de stand laag en horizontaal.

De *kop* is een belangrijk deel in de beoordeling. Deze is enigszins langwerpig met een duidelijk platte schedel met lichte rondingen naar de brede, schuin verlopende voorkop. In de voorkop mag geen kneep of snaveldruk voorkomen. De achterkop iets licht gerond.

De *snavel* is krap middellang. Deze moet krachtig zijn en met de voorkop een schuine ononderbroken lijn vormen. Het verlengde van de verlengde snavellijn moet door het oog lopen. De kleur van de snavel is licht bij de witten of met een witte kop, en licht hoornkleurig bij de overige kleurslagen. Bij de donkere kleurslagen is een donkerdere snavelpunt toegestaan.

De *neusdoppen* zijn fijn.

De *oogkleur* is parelkleurig en de oogranden fijn, smal en bleek.

De *keel* moet niet scherp uitgesneden zijn.

De *hals* is middellang en fors op het lichaam aangezet.

De *borst* is breed, diep en gerond naar vorentredend.

De *rug* is breed tussen de schouders en naar de staart toe wigvormig afhellend.

De *vleugels* zijn lang, gesloten en goed tegen het lichaam gedragen. Zij bereiken bijna het staarteinde en rusten op de zijkanten van de staart.

De *staart* is lang en wordt in het verlengde van de rug gedragen.

De *benen* zijn kort en onbevederd.

De *bevedering* is lang en strak aanliggend.

Boven: Een rood-witpen witstaart.
Onder: Een zwart-witpen. Foto's: Thomas Hellmann.

Kleurlagen

Wit, rood, geel, bruin, zwart en aszilver.

Dominant rood en geel.

Blauwzilver ongeband.

Blauw zwartgeband, blauwzilver donkergeband, roodzilver geband, geelzilver geband en bruinzilver geband.

Zwart-, rood-, geel-, bruin- en blauwbont.

Zwart-, rood-, geel-, bruin- en blauw bonthals.
Zwart-, rood-, geel-, bruin- en blauw gemazerd.
Zwart-, rood-, geel-, bruin- en blauw witpen langslag.
Zwart-, rood-, geel-, bruin- en blauw witpen kortslag.
Zwart-, rood-, geel- en blauw witstaart.
Zwart-, rood-, geel- en blauw witpen witstaart.

Onder: Een geel-witpen Memeler. Foto: Thomas Hellmann.

Tekening

Alle kleuren moeten intensief en zuiver zijn.

Aszilver zo gelijkmatig mogelijk zilvergrijs zonder banden en zonder rode gloed op hals, borst en/of schilden.

Gebanden met lange banden.

Blauwzilver met doorgekleurde slagpennen en staart.

Bij bruinzilver wordt naar doorgekleurde slagpennen en staart gestreefd.

(Dominant) rood, (dominant) geel, roodzilver en geelzilver met lichte slagpennen en staart.

De kleur van de kop bij blauw, bruin, rood en geelzilver aangepast aan de lichaamskleur. Deze mag niet te licht zijn.

Bont moet een witte kop, rug, buik, slagpennen en staart hebben. De schilden zijn min of meer geschimmeld.

Bonthals is wel een heel bijzonder tekeningvariëteit. Deze duiven zijn wit met een gekleurde hals. De gekleurde bevedering wordt kraagvormig verlangd en zo mogelijk gesloten.

Gemazerd* deze tekening komt bij meerdere rassen voor en is bij de Memeler licht tot donker gemazerd. De kop en hals zijn gekleurd. In de kopkleur is iets wit toegestaan. De vleugelschilden zijn gemazerd. De slag- en staartpennen licht uitlopend.

De witpennen. Bij langslag, aan elke vleugel 6 à 10 witte slagpennen.

Bij kortslag, aan elke vleugel 3 à 5 witte slagpennen.

Witstaarten hebben een witte staart en zo mogelijk ook een wit boven- en onderstaartdek (kiel).

Dan hebben we ook nog de **witpen witstaarten**. Deze zijn gekleurd als de witpen langslag plus de witstaart.

* *Gemazerd* moet men niet beschouwen als zoomtekening; de tekening is ook niet zo regelmatig als bij de gezoomde rassen; het Duitse woord '*gemasert*' betekent eigenlijk gevlamd of geaderd.

Boven: Een rood bonte Memeler. Foto: Thomas Hellmann.

Fouten

Tè smal, slap, of te kort van lichaam, te hoog op de poten. Spitse of korte kop, ronde kop, kneep of snaveldruk in de voorkop. Te dunne of te lange snavel; roodachtige oogranden, gele of erg dikke oogranden. Meer dan twee witte slagpennen verschil, bij de witpen en de witpenwitstaart. Gebrekkige kleur en tekening.

Volgorde van belangrijkheid

Type en stand, vorm, kop en snavel, kleur oogrand, oogkleur, veerkleur en tekening.

Ringmaat: 8 mm.

Tot slot

Voor de duiven in Memel die niet meegenomen konden worden, gingen in de winter van 1945 de vertrouwde duivenhokken voorgoed open – daar vlogen ze de koude Memelse hemel in, wie weet waarheen? Een afscheid voor altijd? Wat er van de achtergelaten duiven geworden is, weet niemand. Maar we kunnen met vrij grote zekerheid stellen dat ze zich met andere rassen en veldduiven vermengd hebben. Raszuivere Memelers zal men er niet meer vinden. Maar in het huidige Litouwen zijn nu toch duivenfokkers die hun best doen om achter de raskenmerken van de Memeler te komen. We zijn blij dat men in het oude 'Memelland' weer interesse in de Memeler Hoogvlieger heeft!

Speciaal Club in Duitsland:

Sonderverein Klub der Züchter des Memeler Hochfliegers von 1921
Vors.: Joachim Böhme, Dorfstr. 11, 17111 Beggerow. Deutschland.
Tel.: 0049 39996-70335

Foto's van de Club Show van de "SV Klub der Züchter des Memeler Hochfliegers von 1921" met bijna alle bekende kleurslagen, zijn te zien op <http://www.giesecke-world.homepage.t-online.de/3dts-3.html>

Boven: Memeler geelzilvergebanded. Bij Fokker/keurmeester Rinus van den Heuvel (NL). Foto: Aviculture Europe.

Copyright ©2010 Aviculture-Europe. All rights reserved by VBC.